

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Національний університет «Запорізька політехніка»
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Сумський національний аграрний університет
Сумське обласне відділення Національного олімпійського комітету України
Управління молоді та спорту Сумської обласної державної адміністрації
Відділ фізичної культури та спорту Сумської міської ради

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ І СПОРТСМЕНІВ
В ОЛІМПІЙСЬКИХ І НЕОЛІМПІЙСЬКИХ
ВИДАХ СПОРТУ**

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної конференції

21 жовтня 2022 року, м. Суми

*Друкується згідно з рішенням вченої ради Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка
(протокол № 3 від 31.10.2022 року)*

Редакційна колегія:

- М.О. Лянной** – директор Навчально-наукового інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, кандидат педагогічних наук, професор;
- Д.В. Бермудес** – завідувач кафедри теорії та методики спорту Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, кандидат педагогічних наук, доцент;
- В.В. Ворона** – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри теорії та методики спорту Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;
- Н.А. Кулик** – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри теорії та методики спорту Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.
- І.М. Скрипка** – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри теорії та методики спорту Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Рецензенти:

- С. А. Лазоренко** – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри спортивних дисциплін та фізичного виховання Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;
- П. Ф. Рибалко** – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та методики фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;

А43 Актуальні питання підготовки фахівців фізичної культури та спорту і спортсменів в олімпійських і неолімпійських видах спорту: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції:/ відпов.ред. Д.В. Бермудес.– Суми : СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2022. – 252 с.

У збірнику презентовано апробацію результатів досліджень фахівців фізичної культури і спорту, аспірантів, магістрантів, студентів з актуальних теоретико-методологічних та психолого-педагогічних аспектів фізичної культури різних груп населення, фізичної терапії та ерготерапії, медико-біологічних основ фізичної культури, спорту та туризму, а також з питань теоретичних, методичних та організаційних основ підготовки спортсменів в олімпійських і не олімпійських видах спорту

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ, МЕТОДИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ В ОЛІМПІЙСЬКИХ І НЕОЛІМПІЙСЬКИХ ВИДАХ СПОРТУ

Бабич Владислав, Скрипка Ірина

*ВИКОРИСТАННЯ ВПРАВ ЗАГАЛЬНОГО ТА
СПЕЦІАЛЬНОГО НАПРЯМУ ТРЕНУВАЛЬНОГО
ПРОЦЕСУ ПАНКРАТІОНІСТІВ 14-16 РОКІВ..... 8*

Бермудес Діана, Балашов Дмитро

*ВПЛИВ ЗАНЯТЬ АТЛЕТИЧНОЮ ГІМНАСТИКОЮ НА
ФІЗИЧНИЙ РОЗВИТОК ЮНАКІВ 15-17 РОКІВ..... 15*

Бермудес Діана

*ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА СПОРТСМЕНІВ В ПРОЦЕСІ
ТРЕНУВАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ КУЛЬОВОЮ СТРІЛЬБОЮ 20*

Бойко Андрій, Ворона Віта

*СТРУКТУРА І ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ БІАТЛОНІСТІВ
15-16 РОКІВ СИЛОВОЇ СПРЯМОВАНОСТІ
У ПІДГОТОВЧОМУ ПЕРІОДІ..... 25*

Бондаренко Інна, Лянной Юрій

*ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ
СПОРТСМЕНІВ POLAR TEAM В ОПЕРАТИВНОМУ
КОНТРОЛІ РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ
ВИТРИВАЛОСТІ В ХОКЕЇ НА ТРАВІ..... 31*

Вольченко Олег, Максименко Людмила

*ПОКРАЩЕННЯ ЗАГАЛЬНОЇ ШВИДКІСНО-СИЛОВОЇ
ПІДГОТОВКИ ДЗЮДОЇСТІВ 10-11 РОКІВ 37*

Галета Артем, Максименко Людмила

*ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ФУТБОЛІСТІВ НА ПОЧАТКОВОМУ
ЕТАПІ СПОРТИВНИХ ТРЕНУВАНЬ 42*

Данильченко Артем, Лапицький Віталій

*РОЗВИТОК ШВИДКІСНО-СИЛОВИХ ЯКОСТЕЙ В ПРОЦЕСІ
ПІДГОТОВКИ ЛЕГКОАТЛЕТІВ-СПРИНТЕРІВ 46*

Дубровін Антон, Скрипка Ірина <i>ВДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ СПОРТСМЕНІВ У ГОЛБОЛІ ЗАСОБАМИ АКУПУНКТУРИ.....</i>	52
Зайцева Валерія, Кулик Ніна <i>ПЛАНУВАННЯ ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ДІВЧАТ У ХОКЕЇ НА ТРАВІ НА ЕТАПІ ПОПЕРЕДНЬОЇ БАЗОВОЇ ПІДГОТОВКИ .....</i>	57
Заспа Лариса <i>УМОВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНІКИ РУХОВИХ ДІЙ В ГАНДБОЛІ .....</i>	65
Калашніков Юрій, Лазоренко Сергій, Кулик Ніна <i>УДОСКОНАЛЕННЯ ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ БОРЦІВ ВІЛЬНОГО СТИЛЮ КАДЕТСЬКОГО ВІКУ.....</i>	70
Кисельов Валерій <i>ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ЯКІСНОГО ПРОВЕДЕННЯ МАТЧІВ ВИСОКОГО РІВНЯ ФУТБОЛЬНИМИ АРБІТРАМИ .....</i>	84
Кірюшко Ярослав, Кулик Ніна <i>ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ГРУПИ ПСМ З ФУТЗАЛУ .....</i>	88
Корнійчук Дмитро, Чхайло Миколай <i>ОСОБЛИВОСТІ ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЮНИХ КАРАТИСТІВ У ГРУПІ ПОЧАТКОВОЇ ПІДГОТОВКИ .....</i>	96
Кошман Володимир, Ворона Віта <i>ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАСОБІВ У ПІДГОТОВЦІ БІАТЛОНІСТІВ ЮНОГО ВІКУ.....</i>	103
Кулик Ніна <i>ЗМІНИ ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ КВАЛІФІКОВАНИХ ДІВЧАТ-ХОКЕЇСТІВ .....</i>	108
Лапицький Віталій <i>КОНТРОЛЬ ІНТЕНСИВНОСТІ ПРИ ВИКОНАННІ ТЕХНІКО- ТАКТИЧНИХ ВПРАВ У ПІДГОТОВКИ ФУТЗАЛІСТІВ .....</i>	120

Лапіна Юлія, Чхайло Микола <i>ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА СПОРТСМЕНОК 20-22 РОКІВ У КІННОМУ СПОРТІ .....</i>	<i>125</i>
Марченко Аріна <i>АНАЛІЗ ЕТАПІВ ПІДГОТОВКИ ДІТЕЙ 8-12 РОКІВ У СПОРТИВНИХ БАЛЬНИХ ТАНЦЯХ.....</i>	<i>130</i>
Мигаль Максим, Максименко Людмила <i>ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФУТБОЛІСТІВ 15-16 РОКІВ У РІЧНОМУ ТРЕНУВАЛЬНОМУ ЦИКЛІ.....</i>	<i>135</i>
Мирошниченко Дар'я <i>ЗМІСТ ЗАНЯТЬ ХУДОЖНЬОЮ ГІМНАСТИКОЮ ЗІ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОЮ СПРЯМОВАНІСТЮ .....</i>	<i>140</i>
Олех Вікторія, Ворона Віта <i>СПЕЦІАЛЬНА ВИТРИВАЛІСТЬ ЯК ПРОВІДНА ЯКІСТЬ ЛИЖНИКІВ-ГОНЩИКІВ.....</i>	<i>144</i>
Олійник Карина, Скрипка Ірина <i>ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНО-ПІДГОТОВЧИХ ЗАСОБІВ У ПІДГОТОВЦІ ТАЕКВОНДИСТІВ.....</i>	<i>149</i>
Пащенко Альона, Ворона Віта <i>РОЗВИТОК КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ЮНИХ СПОРТСМЕНІВ НА ЕТАПІ ПОЧАТКОВОЇ ПІДГОТОВКИ У КІННОМУ СПОРТІ .....</i>	<i>154</i>
Плуговий Євген, Лапицький Віталій <i>УДОСКОНАЛЕННЯ СПОРТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ БОРЦІВ.....</i>	<i>160</i>
Редька Олена, Ворона Віта <i>АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СПОРТСМЕНІВ ЗІ СПОРТИВНОЇ РАДІОПЕЛЕНГАЦІЇ.....</i>	<i>167</i>
Скачедуб Наталія, Островська-Крузе Вікторія <i>ФІЗІОЛОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ РОЗВИТКУ ВИТРИВАЛОСТІ ЛЕГКОАТЛЕТІВ.....</i>	<i>176</i>

Сосєдко Владислав, Скрипка Ірина <i>УДОСКОНАЛЕННЯ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ СПОРТСМЕНІВ З ВАДАМИ ЗОРУ У ФУТЗАЛІ .....</i>	<i>185</i>
Тюх Микита, Чхайло Микола <i>ВПЛИВ ВПРАВ ВИБІРКОВОГО ХАРАКТЕРУ НА ФІЗИЧНУ ПІДГОТОВКУ ЮНИХ КАРАТИСТІВ 12-14 РОКІВ .....</i>	<i>191</i>
Чепульський Денис <i>ДОСЛІДЖЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ КРОСФІТУ.....</i>	<i>197</i>
Чередниченко Ірина, Ворона Віта <i>ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕТОДИКИ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ ПЛАВЦІВ 6-8 РОКІВ У РІЧНОМУ ЦИКЛІ ПІДГОТОВКИ.....</i>	<i>203</i>
Чхайло Микола <i>АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЧОЛОВІЧОЇ ЗБІРНОЇ УКРАЇНИ З ФУТЗАЛУ СЕРЕД ЛЮДЕЙ З ВАДАМИ ЗОРУ .....</i>	<i>210</i>

РОЗДІЛ 2.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПСИХОЛОГО- ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ, ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ, МЕДИКО-БІОЛОГІЧНИХ ОСНОВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ, СПОРТУ ТА ТУРИЗМУ

Гета Алла <i>ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ.....</i>	<i>214</i>
Гордієнко Вадим <i>АНАЛІЗ ПОПУЛЯРНОСТІ ФІТНЕС-ТЕХНОЛОГІЇ СЕРЕД ЧОЛОВІКІВ МОЛОДОГО ВІКУ .....</i>	<i>221</i>
Кубатко Аліна <i>ЕФЕКТИВНІСТЬ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ПРИКЛАДНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ .....</i>	<i>227</i>

Максименко Людмила, Зайцева Валерія <i>ДЕЯКІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДЛЯ ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я ДИТЯЧОГО НАСЕЛЕННЯ .....</i>	<i>236</i>
Скрипка Ірина <i>МЕТОДИ ВІДНОВЛЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ АКТИВНОСТІ СПОРТСМЕНІВ .....</i>	<i>240</i>
НАШІ АВТОРИ	<i>246</i>

Кубатко Аліна

**ЕФЕКТИВНІСТЬ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ
КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ
ПРИКЛАДНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ**

*Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Навчально-науковий інститут фізичної культури*

Анотація. Стаття присвячена проблемі культури здоров'я та її формуванню в майбутніх фахівців економічних спеціальностей у процесі прикладної фізичної підготовки. Метою дослідження було

перевірити ефективність розробленої моделі формування культури здоров'я майбутніх фахівців економічних спеціальностей у процесі прикладної фізичної культури.

Ключові слова: культура здоров'я, майбутні фахівці, здоров'язбереження, модель, прикладна фізична підготовка.

Kubatko Alina. Effectiveness of the model of formation of health culture of future specialists of economic specialties in the process of applied physical training.

Abstract. The article is devoted to the problem of health culture and its formation in future specialists of economic specialties in the process of applied physical training. The purpose of the study was to check the effectiveness of the developed model of health culture formation of future specialists in economic specialties in the process of applied physical education.

Key words: health culture, future specialists, health care, model, applied physical training.

Актуальність. Беззаперечним є той факт що, успішність та якість у роботі, висока працездатність та ефективність напряду залежать від стану здоров'я фахівця, у тому числі й економічної галузі. Сучасний рівень розвитку інформаційних технологій та засобів висуває певні вимоги до компетентності фахівців цієї галузі. Необхідними стають навички роботи з інформаційними системами, базами даних та вміння опрацьовувати інформацію, здійснювати її критичний аналіз, моделювати процеси, прогнозувати наслідки, проводити математичні розрахунки. Зазначене вище негативно впливає на стан фізичного та психологічного здоров'я фахівців економічних спеціальностей через тривале перебування за комп'ютером та частого нервово-емоційного напруження. А тому у формуванні культури здоров'я фахівців економічних спеціальностей провідна роль має надаватися закладам вищої освіти.

Увагу на модернізацію професійної підготовки майбутніх фахівців економічних спеціальностей звернено у Законах України «Про освіту» (2017р.), «Про вищу освіту» (2014р.), значимість формування культури здоров'я закцен-

товано в багатьох законодавчо-нормативних документах.

Вище означена проблема знайшла відображення в роботах багатьох сучасних науковців, у яких обґрунтовано [1; 2, с. 195 - 201; 3 – 4; 6; 8 - 10]:

- важливість здоров'язбереження (Л. Гаращенко, Л.Сущенко та ін.);
- удосконалення навчальних планів професійної підготовки фахівців з метою формування знань про здоров'я та умінь його зберігати й відновлювати (Д.Бермудес, М.Носко, В.Приходько, А.Чепелюк та ін.).

Викладення матеріалу. Культуру здоров'я майбутніх фахівців економічних спеціальностей, за результатами наукового аналізу, визначаємо як цілісне соціально значуще утворення особистості, яке характеризується єдністю пріоритету цінностей здоров'я людини, знаннями про методи його збереження і зміцнення, уміннями й навичками для успішної професійної самореалізації та виражається у здатності майбутніх фахівців економічних спеціальностей ефективно адаптуватися до умов праці і протистояти негативним впливам на власне здоров'я та здоров'я свого оточення [5, с. 126-132].

Для визначення наявного стану сформованості культури здоров'я нами було проведене опитування 264 студентів різних курсів економічних університетів з метою визначення потреб, мотивів і відношення студентів до занять фізичним вихованням, прикладною фізичною підготовкою та ставлення до власного здоров'я.

У результаті констатувального експерименту нами встановлено, що формування культури здоров'я майбутніх фахівців економічних спеціальностей у процесі ПФП ускладнюється кількома проблемами:

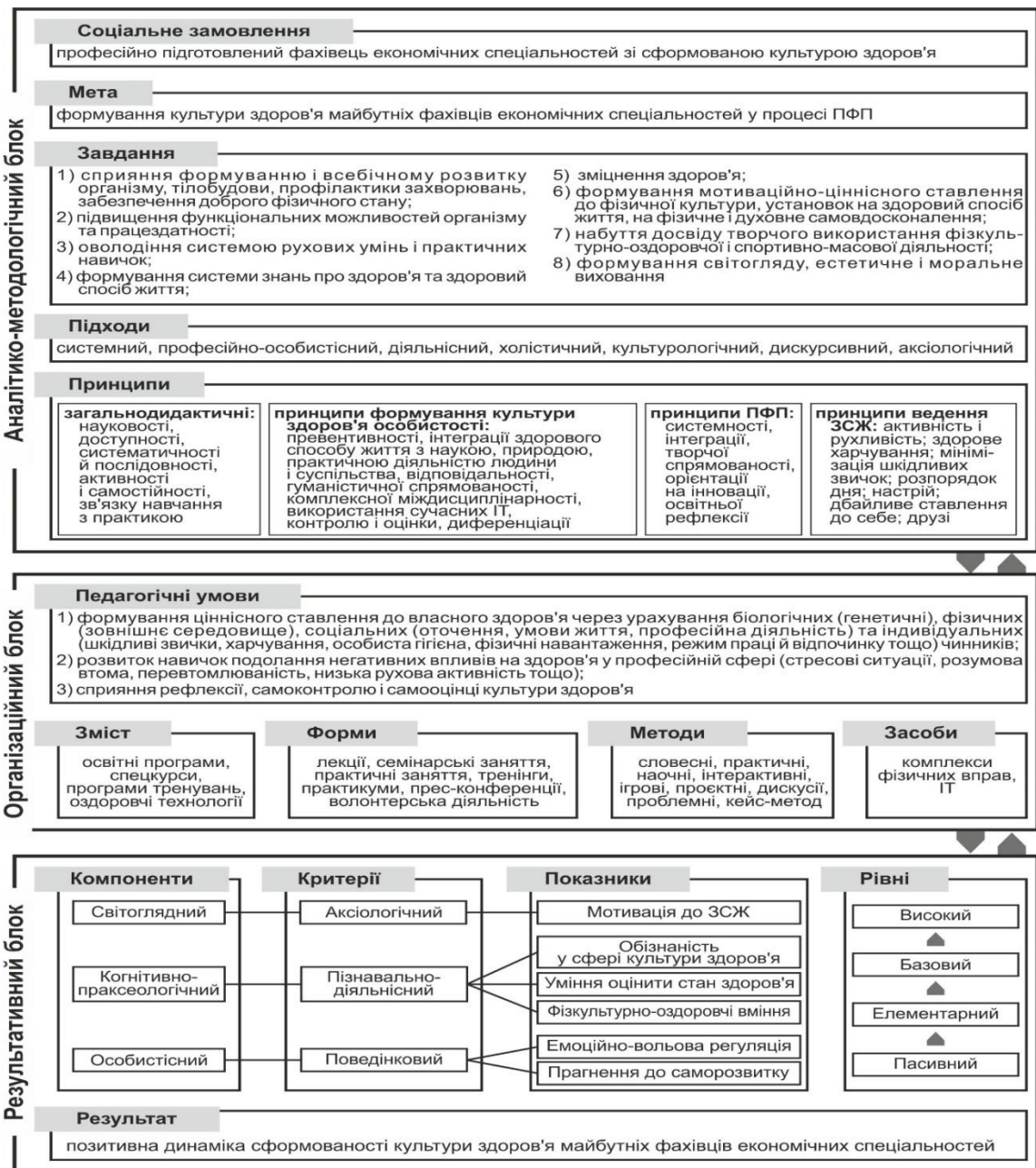
- низький рівень теоретичної підготовленості студентів економічних спеціальностей щодо культури здоров'я;

- недостатній рівень фізичної підготовленості майбутніх фахівців економічних спеціальностей до виконання фізичних вправ здоров'язбережувального характеру;
- недостатня кількість аудиторного часу для відпрацьовування навичок та вмінь здоров'язбережувальної діяльності майбутніх фахівців економічних спеціальностей у процесі ПФП [7];
- недостатня увага виконанню індивідуальних тренувальних програм майбутніх фахівців економічних спеціальностей;
- низький рівень мотивації до збереження здоров'я;
- навчальний матеріал здоров'язбережувальної тематики міститься у змісті різних дисциплін, що не забезпечує формування цілісної системи здоров'язбережувальних знань;
- використання традиційних форм і методів навчання та відсутність інноваційних технологій.

Для вирішення цих недоліків та проблем запроваджено авторську модель формування культури здоров'я майбутніх фахівців економічних спеціальностей у процесі ПФП (рис.1).

Метою нашого дослідження є експериментальна перевірка ефективності моделі формування культури здоров'я майбутніх фахівців економічних спеціальностей у процесі прикладної фізичної підготовки.

Для досягнення мети дослідження було здійснено модернізацію змісту прикладної фізичної підготовки майбутніх фахівців економічних спеціальностей у експериментальній групі. До дисципліни «Фізичне виховання» включено навчальний матеріал здоров'язбережувальної тематики, зокрема: заняття модуля «Атлетична гімнастика» спрямовано на переважне виховання статичної

Рис. 1. Модель формування культури здоров'я майбутніх фахівців економічних спеціальностей у процесі прикладної фізичної підготовки

витривалості та розвиток психоемоційної стійкості; у модулі «Настільний теніс» зацентовано увагу на вихованні розвитку уваги та реакції студентів; модуль «Психом'язове тренування, психосаморегуляція» зорієнтовано на засвоєння методик дихальної гімнастики, психом'язового тренування, психосаморегуляції. Розроблено і впроваджено варіативний спецкурс «Фізичне виховання. Аеробіка» (модулі «Музика та хореографія у аеробіці», «Різновиди

оздоровчої аеробіки», «Степ-аеробіка», «Фітнес-йога як система психофізичного вдосконалення людини», «Степ-аеробіка», «Силові види оздоровчої аеробіки»), головною метою якого став розвиток фізичних якостей студентів економічних спеціальностей, формування ціннісних орієнтацій на здоровий спосіб життя, фізичне вдосконалення, саморозвиток і самовиховання, формування системи знань з фізичної культури та здоров'язбереження, необхідних для навчання, роботи, профілактики захворювань, високого рівня працездатності протягом всього періоду навчання.

Для формування світоглядного і особистісного компонентів культури здоров'я майбутніх фахівців економічних спеціальностей, розвитку потреби збереження не лише свого здоров'я, а й здоров'я оточення, формування ціннісних орієнтацій та стійких мотивів у галузі здоров'язбереження проводились студентські науково-практичні конференції («Культура здоров'я майбутнього економіста», «Вплив професійної діяльності на здоров'я фахівців економічних спеціальностей»), до активної участі в яких було залучено студентів економічних спеціальностей.

Для отримання об'єктивних результатів дослідження нами використовувалися такі методи: теоретичний аналіз застосовується для систематизація та узагальнення психолого-педагогічної, методичної, спеціальної літератури з проблем професійної підготовки майбутніх фахівців економічних спеціальностей. Емпіричні методи дослідження: анкетування, опитування, бесіди з викладачами, студентами, спостереження застосовані з метою визначення рівнів сформованості культури здоров'я майбутніх фахівців економічних спеціальностей. Методи математичної статистики для обробки даних та результатів педагогічного експерименту: t-критерій Стьюдента для оцінки ефективності моделі формування культури здоров'я

фахівців економічних спеціальностей у процесі прикладної фізичної підготовки.

До контрольної групи (КГ) увійшло 129 студентів, експериментальну групу (ЕГ) становили 135 студентів.

Аналіз результатів проведеного експерименту засвідчив успішність реалізації авторської моделі (рис. 2-7), де якісні й кількісні зміни за кожним із показників підтвердили статистично відмінну позитивну динаміку в рівнях сформованості культури здоров'я фахівців економічних спеціальностей ЕГ.

Рис.2. Динаміка рівнів за показником «Мотивація до ЗСЖ»

Рис.3. Динаміка рівнів за показником «Обізнаність у сфері КЗ»

Рис.4. Динаміка рівнів за показником «Уміння оцінити стан здоров'я»

Рис.5. Динаміка рівнів за показником «Фізкультурно-оздоровчі вміння»

Рис.6. Динаміка рівнів за показником «Емоційно-вольова регуляція»

Рис.7. Динаміка рівнів за показником «Прагнення до саморозвитку»

За результатами проведеного експерименту засвідчено успішність та ефективність реалізації авторської моделі формування культури здоров'я, де якісні й кількісні зміни за кожним із показників підтвердили статистично відмінну позитивну динаміку в рівнях сформованості культури здоров'я фахівців економічних спеціальностей ЕГ.

Зокрема, найбільшої динаміки в ЕГ набули базовий і високий рівні для показників «Мотивація до здорового способу життя» та «Обізнаність у сфері культури здоров'я» 33,3% і 17,8% та 37,8% і 8,9% відповідно. Пояснюємо це урахуванням у процесі прикладної фізичної підготовки педагогічних умов (цілеспрямоване формування ціннісного ставлення до власного здоров'я через урахування біологічних (генетичні), фізичних (зовнішнє середовище), соціальних (оточення, умови життя, професійна діяльність) та індивідуальних (шкідливі звички, харчування, особиста гігієна, фізичні навантаження, режим праці й відпочинку тощо) чинників та сприяння рефлексії, самоконтролю і самооцінці культури здоров'я).

Найменшу динаміку зафіксовано для показника «Емоційно-вольова регуляція» (загалом на 23% з пасивного й елементарного на базовий і високий рівні) поведін-

кового критерію, що пояснюємо орієнтацією студентів на формування більшою мірою професійних навичок, а не навичок фізичної адаптації до умов праці і протистояння її негативним впливам.

За результатами проведеного дослідження сформульовано рекомендації для успішного формування культури здоров'я майбутніх фахівців економічних спеціальностей, які базуються на попередженні професійних захворювань.

Список використаної літератури

1. Бойчук Ю. Д. Сучасні підходи до розуміння сутності здоров'я людини та суміжних з ним понять. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження : колективна монографія / за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука. Харків: Вид. Рожко С. Г., 2017. 488 с.
2. Гаращенко Л.В. Шляхи вдосконалення фахової підготовки майбутніх вихователів до здоров'язбережувальної діяльності / Л.В. Гаращенко // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка : Педагогічні науки. - 2019. - №1 (324) березень. - Ч. 2. - С. 195-201.
3. Дерев'янку О.В. Здоров'язбережувальні освітні технології як умова формування здоров'я учнів. Педагогіка здоров'я: зб. наук. пр. VII Всеукр. наук. – практ. конф.: [в 2 т.] / ред. колегія: С. М. Шкарлет [та ін.]. Чернігів. Т. 1. 2017. 595 с.
4. Єременко Н. Сучасні підходи до формування культури здоров'я студентів в процесі фізичного виховання / Н. Єременко, Н. Ковальова, С. Бобренко // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. праць. – Вип. 7(26). – Вінниця: ТОВ «Планер», 2019. – С. 57-63.
5. Kubatko A.I. Vprovadzhennia modeli formuvannia kultury zdorovia maibutnikh fakhivtsiv ekonomichnykh spetsialnostei u protsesi prykladnoi fizychnoi pidhotovky: rezultaty pedahohichnoho eksperymentu. Fyzyko-matematychna osvita, 2019. Vypusk 1(23). Chastyna 2. S. 126-132.
6. Кубатко А.І. Педагогічні умови формування культури здоров'я майбутніх фахівців економічних спеціальностей у процесі прикладної фізичної підготовки. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – №70, Т2. 2020. С. 201-204.
7. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність: 051 «Економіка». Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти й науки України від 13.11.2018 р. № 1244

URL:<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdeni%20standarty/12/21/051-ekonomika-bakalavr.pdf>

8. Орєєва С. В., Хачатрян В. В., Лозенко Н. М. Відповідальність за власне здоров'я як доміантний аспект здоров'язбереження студентів. Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія: зб. наук.пр,2017. Вип. 1(10). С. 102–107.
9. Формування компетентності індивідуального здоров'язбереження: теорія і практика в освітніх процесах. Монографія. Том 1. «Майстерня магістеріум». Київ, 2020. - 176 с.
10. Формування компетентності індивідуального здоров'язбереження: теорія і практика в освітніх процесах. Монографія. Том 2. «Майстерня магістеріум». Київ, 2020. - 176 с.

Максименко Людмила, Зайцева Валерія

ДЕЯКІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДЛЯ ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я ДИТЯЧОГО НАСЕЛЕННЯ

*Сумський державний педагогічний університет імені А.С.
Макаренка*

Навчально-науковий інститут фізичної культури

Анотація. У статті зроблено теоретичний аналіз стану здоров'я дитячого населення і зазначено, що значна кількість населення на ранніх етапах життя має відхилення. Вказано, що фізична культура може вирішити ряд питань стосовно зміцнення здоров'я дитячого населення за допомогою чотирьох взаємопов'язаних блоків (здоровий спосіб життя, психічний розвиток дитини, освоєння різних видів фізичної активності, розвиток суспільної спрямованості дитини).

Ключові слова: фізична культура, дитяче населення, стан здоров'я, теоретико-методологічні аспекти.

Maksymenko Lyudmila. Zaitseva Valerya. Theoretical and methodological aspects of physical culture among the child population.

Abstract. The article summarizes the theoretical analysis of the health of the child population and it is indicated what the number of the population at the early stages of life can mean. The author argues that physical culture can develop a number of nutritional values for the health of the child population for the help of various mutual blocks (healthy way of life, mental development of the child, development of various types of physical activity, development of superstition).